

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la instituirea și aprobarea Regulamentului de activitate a Platformei Naționale pentru Integritate în Sport

1. Denumirea autorului și, după caz a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul Hotărârii de Guvern <i>Guvernului cu privire la instituirea și aprobarea Regulamentului de activitate a Platformei Naționale pentru Integritate în Sport</i> este elaborat de către Agenția Națională Antidoping în colaborare cu Federația Moldovenească de Fotbal.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>În contextul intrării în vigoare la 1 septembrie 2019 a Convenției Macolin, s-a definitivat mecanismul de aplicare a prevederilor tratatului, Republica Moldova (RM) ratificând Convenția, prin Legea 285/2018 (<i>Anexa I</i>).</p> <p>Obiectivul Convenției este de a preveni, depista și sancționa manipularea rezultatelor sportive, precum și de a promova schimbul informațional și cooperarea națională și cea internațională între autoritățile publice implicate, precum și cu organizațiile sportive și operatorii de pariuri sportive.</p> <p>Pentru realizarea scopurilor propuse, Convenția presupune implicarea tuturor părților interesate în lupta împotriva manipulării competițiilor sportive de către autoritățile publice, organizațiile sportive și operatorii de pariuri sportive.</p> <p>Astfel, Convenția creează obligații față de state de a asista în mod concret actorii publici, cât și cei privați în abordarea problemei complexe a manipulării sportive, fiind semnată de către 41 de state și ratificată de către 9 state.</p> <p>În conformitate cu principiul general al dreptului public internațional „<i>pacta sunt servanda</i>”, toate obligațiile cuprinse într-un tratat sunt „obligatorii pentru părțile la acesta și trebuie îndeplinite de acestea cu bună-credință” (Convenția de la Viena cu privire la dreptul tratatelor). În acest context, în baza art. 13 al Convenției, Republica Moldova are obligația de a elabora un mecanism național eficient de implementare a prevederilor Convenției materializat prin crearea unei Platforme Naționale de Integritate în Sport, precum și prin raportarea privind măsurile legislative și de altă natură implementate în scopul racordării la prevederile Convenției, așa cum este prevăzut la articolul 29, alin. 1.</p> <p>Platforma Națională de Integritate în Sport (PNIS) va fi un organ de coordonare instituit de autoritățile publice pentru a aborda toate formele de manipulare a competițiilor sportive în asigurarea rolului fundamental de:</p> <ol style="list-style-type: none"><i>punct central (hub) informațional, care va colecta și difuza informația care este relevantă pentru combaterea manipulării competițiilor sportive către organizațiile și autoritățile relevante;</i><i>coordonare a combaterii manipulării competițiilor sportive;</i>

- c. *colectare, centralizare și analiză a informației cu privire la pariurile ilegale și suspicioase efectuate în legătură cu competițiile sportive care au loc pe teritoriul Părții și, unde va fi cazul, va emite alarme;*
- d. *transmiterea informației cu privire la încălcările potențiale ale legislației sau regulamentelor sportive cu referire la Convenție autorităților publice sau organizațiilor sportive și/sau operatorilor de pariuri sportive;*
- e. *cooperare cu toate autoritățile și organizațiile relevante la nivel național și internațional, inclusiv cu platformele naționale ale altor State.*

În acest context e de menționat faptul că la prima ședință a Comitetului de Monitorizare din data de 24-25 noiembrie 2020, delegația Republicii Moldova a prezentat un raport al implementării Convenției asumându-și obligația de a crea PNIS. Iar la cea de a treia ședință din 11-12 Octombrie 2021, Republica Moldova a fost inclusă în proiectul **KCOOS+(Keep Crime Out of Sport)** pentru asistență tehnică și suport informațional în vederea constituirii și ulterior funcționării eficiente a PNIS, ce a rezultat în elaborarea unui **Plan de Acțiune pentru anii 2022-2023. (Anexa 2)**

La moment, Planul de Acțiune este implementat cu întârziere, în mare parte din cauza incapacității PNIS de a funcționa cu statut legal.

De asemenea, la cea de a 4 ședință a Comitetului de Monitorizare a fost prezentat documentul de lucru **Monitorizarea Convenției Macolin: elemente inițiale**, pe baza căruia a fost elaborat primul **Chestionar de auto-evaluare**, care a fost prezentat de fiecare Parte la cea de 5-ea ședință a Comitetului de Monitorizare din 20 octombrie 2022.

Ca urmare a elaborării acestor documente Comitetul de Monitorizare va evalua punerea în aplicare a Convenției de către fiecare Parte, pentru a se asigura că sunt respectate angajamentele.

Astfel, se va aplica procedura de monitorizare bazată pe rapoarte naționale: în fiecare an, statele părți trebuie să prezinte un raport care indică modul în care pun în aplicare Convenția în drept și în practică.

O altă procedură de monitorizare se va baza pe vizite de evaluare în țară, așa cum este prevăzut în special de articolul 31.5 din Convenție. Astfel de vizite pot urma transmiterea raportului național și pot duce la elaborarea de rapoarte de evaluare care includ recomandări specifice pentru partea în cauză. În acest sens, drept consecință a faptului că Republica Moldova încă nu a conferit un statut legal PNIS, prima vizita va avea loc în țara noastră în martie 2024.

În septembrie 2022, pe plan național, un prim pas a fost realizat, fiind lansată PNIS pentru a da start colaborării în procesul de combatere a manipulării competițiilor sportive, însă, la moment, aceasta nu are un statut juridic, așa cum este recomandat de Consiliul Europei.

În acest sens, este important de menționat problemele cu care se confruntă platformele naționale atunci când nu are statut juridic:

Autoritatea limitată: este posibil ca platformele naționale să nu aibă autoritatea legală de a solicita cooperarea din partea părților interesate relevante, inclusiv a organizațiilor sportive, a agențiilor de aplicare a legii și a altor entități implicate în prevenirea meciurilor trucate. Această limitare poate împiedica eficacitatea eforturilor întreprinse de acestea.

Provocări în schimbul de informații: platformele naționale se bazează pe schimbul de informații între diferite entități, cum ar fi organizațiile sportive, agențiile de aplicare a legii și operatorii de pariuri. În lipsa unui statut juridic, pot exista obstacole în ceea ce privește schimbul de informații sensibile din cauza unor aspecte juridice și de respectare a confidențialității.

Dificultăți în coordonare: platformele naționale trebuie să coordoneze acțiunile și strategiile între diferitele părți interesate pentru a combate în mod eficient trucarea meciurilor. Absența statutului juridic poate împiedica capacitatea acestora de a stabili o structură formalizată de coordonare, ceea ce face dificilă alinierea eforturilor și împărțirea responsabilităților.

Constrângeri legate de resurse: lipsa statutului juridic poate afecta capacitatea platformelor naționale de a asigura finanțarea și resursele pentru activitățile lor.

Credibilitate limitată: statutul juridic conferă adesea credibilitate unei organizații sau platforme. Fără această recunoaștere, platformele naționale pot întâmpina dificultăți în a câștiga încrederea și cooperarea principalelor părți interesate, inclusiv a organizațiilor sportive, a organismelor guvernamentale și a publicului.

Protecții juridice: statutul juridic oferă protecție platformelor naționale, asigurându-le imunitatea juridică pentru acțiunile întreprinse în vederea atingerii obiectivelor lor. Absența protecțiilor juridice poate expune persoanele asociate cu platformele naționale la riscuri juridice, ceea ce ar putea descuraja implicarea acestora.

În lumina celor expuse, este imperativă oferirea de statut legal Platformei Naționale pentru Integritate în Sport, cu scopul racordării la prevederile Convenției, implementarea Planului de Acțiune, analiza și evaluarea riscurilor asociate manipulării competițiilor sportive, precum și a cadrului legal existent și propunerea de modificări legislative în caz de necesitate, transmiterea și schimbul de informații prin mecanismelor adecvate pentru o astfel de comunicare, sensibilizarea, informarea și educarea actorilor vizați, promovarea cooperării naționale și internaționale, împărtășirea celor mai bune practici privind combaterea manipulării competițiilor sportive precum și adoptarea de măsuri legislative sau de altă natură necesare în acest scop.

Pentru a determina modalitatea de instituire, dar și organizația care ar găzdui PNIS, s-au analizat Platformele Naționale din următoarele țări:

- În **Grecia**, în cadrul Secretariatului General al Sportului (SGS) s-a instituit o entitate colectivă EPATHLA, care constă din grupul de bază (permanent) al instituției, precum și din grupuri de lucru la care pot participa și alte organisme decât cele care fac parte din grupul de bază, și anume Comitetul Olimpic Elen, asociațiile de sportivi, antrenori și arbitri, autoritățile organizatoare, instituțiile de învățământ superior, agențiile de pariuri etc. Pentru a asigura procesul operațional între aceste grupe, EPATHLA urmează să semneze memorandum de cooperare cu organismele menționate mai sus. EPATHLA este configurată pe trei grupuri de lucru:
 - Educație și conștientizare

- Primirea și evaluarea rapoartelor/reclamațiilor
- Monitorizare.

- În **Polonia**, Platforma Națională nu este înființată încă în mod oficial. Totuși, în baza informației disponibile în 2019, Ministerul Sportului și Turismului a înființat un grup operațional având drept scop monitorizarea pariurilor suspecte privind competițiile sportive naționale. Platforma națională va avea statut de echipă interministerială, numită printr-un acord între părțile interesate relevante sau printr-o rezoluție a prim-ministrului.

- În **Danemarca**, Platforma Națională a fost instituită în baza Convenției Macolin și a Legii privind promovarea integrității în sport, prin ordinul executiv privind promovarea integrității în sport. Secretariatul este gestionat de Agenția Națională Anti-Doping Danemarca, care este o instituție publică autonomă și o autoritate publică în cadrul Ministerului Culturii.

- În **Finlanda**, autoritatea responsabilă este Centrul finlandez pentru Integritate în sport, FINCIS, o organizație non-profit care primește finanțare principală din fondurile loteriei Ministerului Educației și Culturii. Membrii FINCIS sunt Comitetul Olimpic Finlandez, Comitetul Paralimpic Finlandez, Societatea Finlandeză de Medicină Sportivă și statul finlandez, reprezentat de Ministerul Educației și Culturii. FINCIS este responsabilă de punerea în aplicare a tratatelor internaționale privind activitățile antidoping, manipularea competițiilor sportive și protecția și siguranța spectatorilor în Finlanda.

- În **Australia**, guvernul a înființat agenția Sport Integrity cu scopul de a preveni și a aborda amenințările la adresa integrității în sport și pentru a coordona o abordare națională a aspectelor legate de integritatea în sport.
Sport Integrity Australia are trei domenii principale de interes: regulamentare, monitorizare, investigare, punerea în aplicare a politicilor și programelor (inclusiv educația, sensibilizarea și dezvoltarea). O parte din responsabilitățile Sport Integrity Australia este de a combina activitățile Organizației Naționale Anti-Doping și a Platformei Naționale în scopul Convenției Macolin.

- În **Franța, Norvegia, Elveția, Suedia și Marea Britanie**, Platforma Națională este atribuită Autorității de Reglementare a Pariurilor.

De regulă, Platformele Naționale reunesc reprezentanți ai instituțiilor publice și private precum ar fi: Ministerul Educației sau Ministerul Sportului, Ministerul Afacerilor Interne, Poliția, Procuratura, Agenția de reglementare a pariurilor, Comitetul Național Olimpic, Federații sportive, Operatori de pariuri.

Astfel, în baza studiului realizat, se conchide că fiecare țară a optat pentru o structură publică fie deja existentă, fie instituită anume în scopul coordonării activităților Platformei Naționale.

În acest sens, se face referire la Raportul explicativ a Convenției Macolin în care se menționează că identificarea organismului care îndeplinește funcția de platformă națională se va face în conformitate cu legislația națională și la discreția părților, ținând seama de structurile existente și de repartizarea funcțiilor administrative naționale. O autoritate publică ar oferi un cadru de neutralitate pentru cooperarea între părțile interesate private din diferite sectoare și un cadru adecvat pentru schimbul de informații. Prin urmare, platformele naționale sunt, de fapt, reglementate în mod implicit de referințele la "autoritățile publice competente". Cu toate acestea, această caracteristică nu este specificată în mod explicit în dispozițiile convenției, astfel încât să se acorde părților o marjă de libertate în identificarea platformei proprii.

Reieșind din cele expuse mai sus, în urma unui sondaj și a evaluării resurselor umane din cadrul instituțiilor reprezentante în PNIS, precum și baza faptului că programele și politicile anti-doping și anti-match-fixing au un scop comun, și anume, de a oferi un sport curat, de a proteja integritatea în sport și de a promova spiritul sportului, s-a decis de către părțile interesate că Platforma Națională din Moldova să fie găzduită de Agenția Națională Antidoping în cooperare cu Ministerul Educației și Cercetării.

În acest sens, se face referire și la Demersul MEC din data de 01 iunie 2022 către ANAD, prin care se solicită examinarea posibilității de a asigura managementul Platformei Naționale de către ANAD, precum și răspunsul ulterior al ANAD, din data de 02 iunie 2023, prin care se exprimă disponibilitatea ANAD de a asigura managementul Platformei Naționale.

Totodată, se menționează corespondența din partea Secretariatului Convenției Macolin din data de 16 iunie 2023, prin care se consemnează faptul că Agenția Anti-Doping va găzdui platforma națională în cooperare cu Ministerul Educației și Cercetării.

În acest context, se subliniază importanța inițierii procesului de adoptare a proiectului în vederea prezentării acestuia la următoarea ședință a Comitetului de Monitorizare programată pentru 28-29 noiembrie 2023.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii de Guvern nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect stabilește instituirea Platformei Naționale pentru Integritate în Sport (PNIS) și adoptarea Regulamentului cu privire la modul de organizare și funcționare a acesteia.

PNIS, sub președinția Agenției Naționale Antidoping (ANAD), cu co-prezidarea Ministerului Educației și Cercetării, Direcția responsabilă de Sport, va întruni reprezentanți ai:

Procuraturii Generale;
Procuraturii Anticorupție;
Centrul Național Anticorupție;

Ministerului Afacerilor Interne;
Inspectoratului General al Poliției;
Serviciului de Informații și Securitate;
Serviciul Prevenirea și combaterea spălării banilor;
Agenția Servicii Publice;
Comitetul Național Olimpic și Sportiv;
Federația Moldovenească de Fotbal;
Organizatorul Jocurilor de Noroc deținător al Monopolului de Stat.

Funcțiile atribuite PNIS vor fi următoarele:

- a) Coordonarea acțiunilor orientate împotriva manipulării competițiilor sportive, în vederea protejării sportului și a eticii sportive cu respectarea principiului autonomiei sportului;
- b) colectarea și transmiterea informației relevante în lupta împotriva manipulării competițiilor sportive către organizațiile și autoritățile competente;
- c) primirea, centralizarea și analizarea informațiilor referitoare la pariuri atipice și suspecte privind competițiile sportive și emiterea de alerte acolo unde este cazul;
- d) transmiterea informației către autoritățile publice sau organizațiile sportive și/sau către operatorii de pariuri sportive cu privire la posibile încălcări ale legislației sau reglementărilor sportive în vigoare, cu respectarea prevederilor referitoare la protecția datelor cu caracter personal;
- e) cooperarea cu toate organizațiile și autoritățile relevante la nivel național și internațional, inclusiv cu Platformele Naționale ale altor state, inclusiv participarea în activitățile Grupului de la Copenhaga;
- f) analiza cadrului juridic existent în lupta împotriva corupției și a cazurilor care au fost urmărite penal în legătură cu manipularea competițiilor sportive, inclusiv analiza necesităților și a lacunelor și conformarea cu prevederile Convenției Macolin;
- g) elaborarea de propuneri de modificare a legislației în domeniul combaterii manipulării în sport;
- h) organizarea activităților de informare și creștere a gradului de conștientizare (de exemplu, conferințe, ateliere, seminare, mese rotunde, campanii, publicații etc.) precum și de dezvoltare a competențelor printre actorii implicați în lupta contra manipulării în sport;
- i) asigurarea îndeplinirii de către toți actorii a prevederilor și cerințelor Convenției Macolin.

5. Fundamentarea economico-financiară

Cheltuielile aferente activității Platformei Naționale de Integritate în Sport se estimează în volum de circa 400 000 (patru sute de mii) lei anual și vor fi asigurate din contul și în limita alocațiilor prevăzute în bugetul Agenției Naționale Antidoping.

Cheltuielile aferente activității PNIS vor include:

1. **Costuri operaționale:** remunerarea membrilor PNIS pentru participarea la ședințele platformei și pentru consilierea juridică și/sau expertiza pe domeniu, pentru a asigura conformitatea cu prevederile Convenției Macolin. În acest sens se specifică, că ședințele vor avea loc în afara programului de lucru al membrilor PNIS în instituțiile în care sunt angajați, iar numărul maxim de ședințe nu va depăși 12 ședințe anual. Suma remunerării se va stabili la începutul fiecărui an.
2. **Infrastructura IT:** Investiții în infrastructura tehnologică, inclusiv hardware, software și măsuri de securitate cibernetică pentru a sprijini eforturile de coordonare, de detectare, colectare, centralizare și de schimb de informații ale platformei, precum și costuri legate de dezvoltarea și întreținerea bazelor de date pentru colectarea și gestionarea informațiilor privind incidentele de trucare a meciurilor și de analiza datelor.
3. **Formare și consolidarea abilităților:** Cheltuieli pentru organizarea de programe de formare, ateliere de lucru și seminare, care vizează educarea părților interesate cu privire la prevenirea meciurilor truate și a infracțiunilor conexe.
4. **Campanii de sensibilizare:** Cheltuieli legate de crearea și punerea în aplicare a campaniilor de sensibilizare pentru a informa publicul, sportivii și organizațiile sportive cu privire la pericolele legate de trucarea meciurilor și la rolul Platformei naționale, precum și costuri de producție și distribuție pentru materiale educaționale.

6. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare

Proiectul elaborat se încadrează în cadrul normativ în vigoare, iar eventuala sa aprobare nu va genera ca consecință necesitatea amendării altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat anunțul de inițiere a elaborării proiectului pe pagina web oficială a Agenției Naționale Antidoping www.anad.gov.md, compartimentul Transparența decizională, directoriul Proiecte legislative (<https://www.anad.gov.md/ro/content/proiecte-legislative>)

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție, în conformitate cu prevederile art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu necesită expertize de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice
Proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizei juridice, în conformitate cu prevederile art.34 alin.(1) și art.37 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.
11. Constatările altor expertize
Proiectul de hotărâre a Guvernului nu necesită a fi supus altor expertize.

Director General

Artiom JUCOV